

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobce: **M. R.**, narozený dne X
bytem X

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25/1292, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2021 č.j. X

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy (dále jen „žalovaná“) ze dne 15. 7. 2021 č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991

Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 528/1991 Sb.“), a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 4. 2021, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně podle ust. § 41 odst. 3 a podle ust. § 56 odst. 1 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“) snížil žalobci výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobce nesouhlasil s napadeným rozhodnutím, neboť posudkoví lékaři nepřihlédli k tomu, že není čekatelem na X. Žalobce rovněž tvrdí, že nepozoroval žádné zlepšení ani po X.
4. Žalobce tvrdil, že od přiznání invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně se jeho zdravotní stav i přes X naopak zhoršil. Ačkoli dochází do zaměstnání, jeho výkonnost se nijak nezlepšila. Aktuálně pracuje 3 hodiny denně s tím, že více by fyzicky nezvládl.
5. Namítl rovněž, že se jeho zdravotní stav nijak nezlepšil ani z hlediska psychiatrického, kdy podle lékařské zprávy MUDr. T. se u něj postupně zhoršují projevy X s nepříznivou pracovní a terapeutickou prognózou.
6. Žalobce také vytkl posudkovým lékařům to, že nebyl osobně přizván k vyšetření v rámci posuzování jeho zdravotního stavu, kdy posudkoví lékaři učinili svoje závěry pouze na zdravotnické dokumentace, aniž by podrobněji a osobně zdravotní stav žalobce zkoumali. Nemohli si proto učinit odpovídající představu o tom, jak jednotlivá onemocnění a omezení ovlivňují jeho celkový zdravotní stav nebo pracovní schopnost.
7. Žalobce tak má za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nesprávného a neúplného zjištění jeho zdravotního stavu, a proto navrhl jeho zrušení a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

8. Žalovaná ve svém vyjádření s ohledem na namítanou nesprávnost posouzení zdravotního stavu žalobce navrhla přezkoumání zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která je příslušná k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobkyně pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.
9. Za stavu v době podání vyjádření žalovaná setrvala na napadeném rozhodnutí, kteréžto je založeno na objektivním, úplném zjištění a posouzení zdravotního stavu žalobce

posudkovým lékařem, jehož posudek splňuje požadavky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti. Rovněž tak se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi a vymezuje rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce.

IV. Obsah správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
11. Dne 19. 4. 2021 vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí, jímž podle ust. § 41 odst. 3 a podle ust. § 56 odst. 1 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb. snížil žalobci výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Správní orgán I. stupně tak rozhodl na základě posudku o invaliditě ze dne 26. 2. 2021, ve kterém posuzující lékař dospěl k závěru o poklesu pracovní schopnosti žalobce o 55 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně.
12. Žalobce podal dne 26. 5. 2021 včasné námitky proti prvostupňovému rozhodnutí, ve kterých uplatnil v zásadě shodné námitky jako v žalobě.
13. V posudku o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 30. 6. 2021, č. j. LPS/2021/592-NR-PRH_CSSZ, vypracovaném oddělením lékařské posudkové služby žalované dospěla posuzující lékařka MUDr. J. V. k závěru, že se u žalobce jedná o pokles pracovní schopnosti o 55%. Posuzující lékařka shledala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení podle kapitoly V. Duševní poruchy a poruchy chování, položka 8b – mentální postižení lehkého stupně, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), které odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti 30 – 45 %. Posudková lékařka přitom stanovila konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na horní hranici uvedeného rozpětí, kterou ještě navýšila o dalších maximálně možných 10 % podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity.
14. Na základě posudku o invaliditě v rámci námitkového řízení pak žalovaná vydala napadené rozhodnutí, ve kterém se opřela o závěry a odůvodnění shora uvedeného posudku pro účely námitkového řízení.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Rozhodoval

přítom po projednání věci, ke kterému nařídil jednání s ohledem na potřebu provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

16. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
17. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
18. Ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb. upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně. V případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
19. Z výše uvedené právní úpravy vyplývá, že pojištěnec ve věku žalobce má nárok na invalidní důchod za současného splnění dvou podmínek, a sice že se stane invalidním a zároveň získá potřebnou dobu pojištění. Správní orgán není sám oprávněn zkoumat, zda a k jakému datu se žadatel stal, popř. zůstal, invalidním a v jakém stupni. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je tak závislé především na odborném lékařském posouzení (viz ust. § 8 odst. 7, 8, 9 zákona č. 582/1991 Sb.). Správní orgán je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek, ze kterého při posouzení nároku na invalidní důchod vychází, splňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost.
20. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
21. V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav, dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.
22. V projednávaném případě žalobce zpochybňoval závěry posudkového lékaře ohledně míry poklesu jeho pracovní schopnosti, ze kterých vycházela žalovaná. S ohledem na to soud nechal vypracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která soudu předložila posudek ze dne 29. 11. 2021, č. j. SZ/2021/2201-PH-12 (dále jen „**posudek MPSV**“). Posudek MPSV pak soud provedl jako důkaz při jednání, když sám není oprávněn zdravotní stav žalobce zkoumat, neboť nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Vypracování posudku MPSV ostatně také navrhla strana žalovaná.

23. Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předseda komise: MUDr. M. Č., další lékař: MUDr. H. D. s odborností psychiatrie, tajemník: A. S. Z posudku vyplývá, že žalobce jednání komise byl přítomen a byla mu dána možnost při jednání komise subjektivně popsat svoje zdravotní obtíže. Žalobce byl též při jednání komise vyšetřen přísedící lékařkou z oboru psychiatrie. Komise při zpracování posudku vyšla zejména z četných podkladů uvedených na str. 4 -7 posudku, dokumentace PSSZ včetně odborných nálezů a spisu Městského soudu v Praze včetně žaloby. Komise měla k dispozici i zdravotnickou dokumentaci předloženou žalobcem.
24. Podle posudku MPSV rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je X se zařazením do kapitoly V. Duševní poruchy a poruchy chování, položka 8b – mentální postižení lehkého stupně, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity VI., položka 5b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kterému odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti 30 – 45 %. Posudková komise přitom stanovila konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na horní hranici uvedeného rozpětí, kterou ještě navýšila o dalších maximálně možných 10 % podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity vzhledem k dalším zdravotním postižením žalobce.
25. S tvrzením žalobce se komise MPSV vypořádala tak, že od přiznání invalidity třetího stupně u žalobce došlo jednoznačně ke zlepšení zdravotního stavu po implementaci X. Postižení pohybového systému bylo v době rozhodné pro posouzení stabilizované s tím, že u kyčle levé postižení s omezenou hybností středně těžkého stupně přetrvávalo. Komise v této souvislosti vysvětlila, že v případě volby X coby rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce by míra poklesu pracovní schopnosti žalobce podle příslušné položky přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity byla pro žalobce méně příznivá.
26. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20: „*Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o němž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).*“ Dále srovnej rozsudek ze dne 25. 1. 2019, č. j. 8 Ads 138/2017 – 40: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).*“

27. V souladu s tímto rozsudkem soud uvádí, že mu nepřísluší hodnotit posudek Ministerstva práce a sociálních věcí z odborného hlediska, neboť k tomu nemá příslušné znalosti, stejně tak nemůže odborně hodnotit ani podklady, ze kterých posudek vychází. Soud může posudek hodnotit pouze z hlediska jeho celistvosti a přesvědčivosti, přitom je nezbytné též posoudit, zda existují jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Soud shledal, že posudek Ministerstva práce a sociálních věcí požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o tom, že žalobce je invalidní pro invaliditu II. stupně (resp. že pokles pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dosáhl hranice 50 %, nepřesáhl však hranici 69%), splňuje. Posudková komise objektivně a přesvědčivě zdůvodnila svůj závěr při posouzení procentního poklesu pracovní schopnosti žalobce. Komise rozhodovala v řádném složení, kromě předsedy komise, posudkového lékaře, byl členem též lékař z oboru psychiatrie, tedy z oboru souvisejícího s postižením žalobce, jež bylo nakonec shledáno jako příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z posudku je zřejmé, že posudková komise hodnotila veškerou potřebnou zdravotní dokumentaci, kterou měla k dispozici, s tím, že žalobce sám ani při jednání komise neuplatňoval neúplnost dokumentace. Komise rovněž žalobce objektivně vyšetřila při jednání, kterého se žalobce zúčastnil. Žalobce ani při soudním jednání k výslovnému dotazu soudu neuplatňoval, že by posudková komise neměla k dispozici některý z podstatných podkladů, zejména pak některou z lékařských zpráv.
28. Posudková komise zhodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce zásadně v souladu s posudky zpracovanými v námitkovém, resp. nalézacím, řízení.
29. Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů posudku Ministerstva práce a sociálních věcí, neboť se jedná o posudek přesvědčivý, celistvý a úplný, který je v zásadě v souladu s předchozími dvěma závěry posudkových lékařů v daném správním řízení. V rámci ústního jednání tento posudek provedl k důkazu o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce. Z jednání tak nevyplynuly žádné podstatné skutečnosti, zejména pak takové, které by byly způsobilé zpochybnit závěry posudkové komise. Soud pak již proto neměl potřebu provádět další dokazování, a to mimo jiné s ohledem na skutečnost, že komise měla k dispozici i zdravotnickou dokumentaci předkládanou žalobcem.
30. Co se týče žalobní námitky ohledně toho, že žalobce nepozoruje zlepšení po implantaci X, byl posudkem MPSV objektivně prokázán opak a následně i vysvětleno, že postižení pohybového systému žalobce ve stavu ke dni posouzení posudkovou komisí MPSV by vedlo k pro žalobce méně příznivému stanovení míry poklesu jeho pracovní schopnosti, pokud by tato postižení měl být volena jako rozhodující příčina jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
31. Pokud jde o námitku, že žalobce nebyl přizván k osobnímu projednání svého zdravotního stavu při jeho posuzování posudkovými lékaři žalované, nelze než konstatovat, že posudkoví lékaři nejsou v zásadě povinni za účelem zpracování posudku o invaliditě přizvat posuzovaného k jednání, mají-li k dispozici zdravotnickou

dokumentaci dostatečnou k posouzení zdravotního stavu posuzovaného. Jakkoli by se jevílo vhodným, aby se posuzované osobě umožnilo osobně se posouzení jejího zdravotního stavu zúčastnit, nelze bez dalšího považovat posudky vydané pouze na základě zdravotnické dokumentace za vadné, neboť z žádného právního předpisu nevyplývá povinnost posudkového lékaře osobně přizvat posuzovanou osobu k posouzení její invalidity, má-li k dispozici dostatečnou zdravotnickou dokumentaci.

32. Námitky žalobce uplatněné v jeho žalobě tak s ohledem na shora uvedené soud nemohl shledat důvodnými, když se s těmito navíc většinou vypořádal i sám posudek MPSV s ohledem na jejich ponejvíce odborný charakter.

VI. Závěr a náklady řízení

33. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
34. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce